

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Fort Cochin in Kerala 1750-1830 : the social condition of a Dutch community in an Indian milieu

Singh, A.

Citation

Singh, A. (2007, June 20). *Fort Cochin in Kerala 1750-1830 : the social condition of a Dutch community in an Indian milieu*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/12087>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/12087>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

SAMENVATTING

Deze studie van het commandement Malabar (gelegen aan de zuidwestkust van India) tussen 1750 en 1830 biedt een gedetailleerd onderzoek naar het functioneren van de Verenigde Oostindische Compagnie (VOC) en haar personeel ter plaatse. De economische en sociale omstandigheden van de inwoners van Fort Cochin zijn bestudeerd aan de hand van de levensloop van een aantal individuen. Op deze manier zijn de institutionele en individuele ervaringen van de Compagnie en haar personeel op deze kust met elkaar verweven. Het voornaamste doel was daarbij de individuen, hun familie en de organisatie in de context van de tijd te plaatsen.

De meeste historici zien de slag bij Colachel in 1741, waarbij de VOC werd verslagen door de koning van Travancore, als het eind van de Nederlandse invloed in Malabar. Maar in feite bleef de Compagnie in het gebied totdat haar vestigingen in 1795 werden overgenomen door de Engelsen. Vragen als hoe de VOC tussen 1750 en 1795 in Fort Cochin functioneerde en wat er na de Engelse overname met haar personeel gebeurde, worden in deze studie beantwoord.

In *Malabar in Asian Trade* vestigt Ashin Das Gupta de aandacht op inheemse handelaren die, net als de Nederlandse Compagnie, actief waren op de kust. Winius en Vink beschrijven in *The Merchant-Warrior Pacified* de VOC als een gepacificeerde krijger-koopman, terwijl Els Jacobs in *Koopman in Azië* de Compagnie toch vooral als koopman typeert. Deze studie daarentegen borduurt voort op de observaties van eerdere onderzoekers zoals Meilink-Roelofs, die erop wijzen dat de VOC-archieven een schat aan gegevens bevatten over individuen en dat deze gegevens gebruikt zouden moeten worden voor geschiedschrijving. Daarom kijkt deze studie verder dan de hierboven genoemde termen en categorieën door heel andere aspecten van de Compagnie in Malabar voor het voetlicht te brengen.

Hoofdstuk 1 bevat een introductie op de aanwezigheid van de Compagnie op de kust van Malabar rond 1750. Het plaatst het commandement Malabar in het grotere netwerk van de VOC en geeft een eerste indruk van Fort Cochin en de mensen die er op dat moment mee verbonden waren. De Nederlanders waren op alle strategische plekken langs de kust neergestreken om de inkoop van peper te controleren en ervoor te zorgen dat de producten uit de regio in de pakhuizen van de VOC terechtkwamen. In de loop van de tijd hadden ook Deense, Engelse en Franse compagnieën zich op de kust van Malabar gevestigd en deze waren eveneens geïnteresseerd in de peperhandel. De VOC deed er alles aan om een pepermonopolie op de kust te bemachtigen maar kon niet voorkomen dat ook anderen in peper bleven handelen. De positie van de VOC in Malabar was zeker verzwakt na de slag bij Colachel, maar opmerkelijk genoeg trof dit de dienaren van de Compagnie en de vrijburgers van Fort Cochin nauwelijks. Voor hen waren het fort zelf en de directe omgeving het belangrijkste omdat zij daar in hun dagelijks leven van afhankelijk waren.

In hoofdstuk 2 komen het functioneren van de VOC en de winstgevendheid van het commandement Malabar aan de orde. Terwijl men er over het algemeen van uitgaat dat de VOC na de jaren '40 van de 18de eeuw in verval raakte, laat de boekhouding van het commandement Malabar ter plekke juist in de periode 1750–1780 ongekende winsten zien. Dit hoofdstuk kijkt naar de oorzaken daarvan. Daarnaast toont dit het belangenconflict tussen het personeel in Fort Cochin en de leden van de Hoge Regering in Batavia. Terwijl men in Batavia probeerde zoveel mogelijk te bezuinigen op het commandement Malabar, richtten de commandeurs in Malabar zich juist op het vergroten van de inkomsten door het uitbreiden van het grondgebied. Zo werkten drie opeenvolgende commandeurs tussen 1751 en 1764 voortdurend aan het verwerven van territoriale bezittingen voor de VOC op de kust. Uit onderzoek blijkt dat zij daarin succesvol waren en dat het aandeel van de inkomsten dat niet uit handel afkomstig was, in de tweede helft van de 18de eeuw aanzienlijk groeide. Hoewel deze ontwikkeling door Batavia werd stopgezet, realiseerden ook de daaropvolgende commandeurs, die in de jaren '70 en '80 door Batavia naar Cochin werden gestuurd, dat zij inkomen konden vergaren uit het land en uitten zij hun waardering voor de pogingen die hun voorgangers daartoe hadden ondernomen.

De opbouw van de samenleving van Fort Cochin en de verhoudingen tussen de verschillende groepen die samen de sociale wereld van Fort Cochin vormden, worden in hoofdstuk 3 besproken. De analyse van de herkomst van de mannen die in dienst van de Compagnie waren en de wijze waarop de VOC deze mannen rekruteerde, brengt opmerkelijke feiten aan het licht. Het grootste deel van het civiele personeel werd ter plaatse gerekruteerd. Niet alleen het personeel in de lagere rangen maar zelfs het grootste deel van dat in de hogere kwam uit de regio. De dienaren van de Compagnie, vooral het civiele personeel, ontwikkelden particuliere economische netwerken met lokale handelsgemeenschappen, zoals die van de Joden, de Baniyas en de Chetties. Als we naar het vrouwelijke deel van de samenleving van het fort kijken, valt op dat het voor het overgrote deel mestiezen waren; Europese vrouwen zag men eigenlijk maar zelden in Fort Cochin. De Europese mannen van de Compagnie trouwden deze mestiezen en gingen Cochin als hun nieuwe 'thuis' beschouwen. Hun zoons werkten weer voor de Compagnie en op deze manier ontstonden typische VOC-families. De Europeanen creëerden dus ook sociale netwerken met leden van de mestiezen-gemeenschap, die zowel binnen als buiten het fort leefden. Deze studie laat bovendien zien dat de Compagnie intussen een selectief en inconsistent beleid voerde bij het toelaten van de inwoners van het fort tot haar instellingen.

In hoofdstuk 4 wordt nagegaan welke andere bronnen van inkomsten de inwoners van het fort hadden. Veel vrijburgers verdienden hun brood door deel te nemen aan de kusthandel en door contracten aan te gaan om tol en andere belastingen te innen. Personeelsleden van de Compagnie gingen steeds vaker buiten de stadsmuren wonen en bouwden zo aan hun toekomst op de kust van Malabar. Intussen breidde de Engelse Oostindische compagnie haar macht in India verder uit. Gedurende de Vierde Engelse Oorlog (1780–1784) verloor de VOC veel van

haar nederzettingen elders in India aan de Engelsen. Dit lot ging vooralsnog voorbij aan Fort Cochin omdat de Engelse compagnie al haar krachten moest aanwenden in haar strijd tegen Mysore, een geduchte macht in het zuiden. Nadat Tipu Sultan van Mysore in 1792 was verslagen, kreeg de Engelse compagnie een sterke positie in Malabar. De 'Kew letters', geschreven door stadhouder Willem de Vijfde, die vanuit Nederland naar Engeland was gevlucht nadat de patriotten met Franse steun aan de macht waren gekomen, gaven de Engelsen een legitieme reden om de macht op Fort Cochin over te nemen. In oktober 1795 deden ze dat daadwerkelijk, met als doel de Nederlandse bezittingen in Azië te beschermen tegen de Fransen. De dienaren van de Compagnie ter plaatse waren daardoor gedwongen een besluit te nemen over hun toekomst.

In hoofdstuk 5 wordt het leven van de voormalige VOC-dienaren en hun families ná de VOC beschreven. Hoewel de Engelse compagnie het bestuur van het fort overnam en de Nederlanders tot tweemaal toe een overtocht aanbod naar Ceylon of Batavia, besloot het overgrote deel in Cochin te blijven. De elite van de VOC ging al snel samenwerken met de Britten om zijn positie en toekomst in Cochin veilig te stellen. De sociale en economische netwerken, het socioculturele milieu, het gevoel er thuis te horen en de nieuwe mogelijkheden in de particuliere handel die samenwerking met de Engelse compagnie bood, waren factoren die de beslissing om te blijven sterk beïnvloedden.

